

વિષય - પર્યાવરણ ૯. બદલાતાં કુટુંબો

- ❖ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ :- ૧. જન્મ - લગ્નનાં અને સ્થળાંતરને કારણે માનવ કુટુંબમાં થતા ફેરફારોને સમજશે.
૨. સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યોના પારિવારિક સંબંધોને ઓળખશે.

પ્રશ્ન-૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) કિરણ ના કુટુંબમાં સભ્યોની સંખ્યા કેમ વધી ?

- (અ) તેના ભાઈના લગ્ન થયા (બ) તેના કાકાના લગ્ન થયા
(ક) નાની બહેનનો જન્મ થયો (ડ) નાના ભાઈનો જન્મ થયો.

(૨) સુમીને શામાટે શાળા બદલવી પડશે ?.....

- (અ) સુમીના પપ્પાની નોકરીનું સ્થળ બદલાયું. (બ) સુમીને બીજી શાળામાં ભણવું છે.
(ક) સુમીની મમ્મીની નોકરીનું સ્થળ બદલાયું. (ડ) ત્રણેયમાંથી એકેય નહીં.

(૩) દિપાલીના ઘેર બધાં કેમ ખુશ છે ?.....

- (અ) દિપાલીનો પરિવાર ફરવા માટે જવાના છે. (બ) દિપાલીના પપ્પાને નોકરીમાં બઢતી મળી.
(ક) દિપાલીના કાકાના દીકરાના લગ્ન છે. (ડ) દિપાલીની નાની બહેનનો જન્મદિવસ હતો.

(૪) છોકરીઓના લગ્ન માટે ઓછામાં ઓછી કેટલી ઉંમર હોવી જાઈએ ?

- (અ) ૧૫ વર્ષ (બ) ૧૮ વર્ષ (ક) ૨૧ વર્ષ (ડ) ૨૦ વર્ષ

(૫) છોકરાઓના લગ્ન માટે ઓછામાં ઓછી કેટલી ઉંમર હોવી જોઈએ ?.....

- (અ) ૧૮ વર્ષ (બ) ૨૫ વર્ષ (ક) ૧૫ વર્ષ (ડ) ૨૧ વર્ષ

(૬) લગ્ન પ્રસંગે નીચેનામાંથી શું જોવા મળતું નથી ?.....

- (અ) ખેલકૂદ (બ) રાસ - ગરબા (ક) ભોજન - સમારંભ (ડ) વરઘોડો

(૭) લગ્ન પ્રસંગે નીચેનામાંથી કયા પ્રકારના ગીતો ગવાતા નથી ?.....

- (અ) ઝમૂકડી ગીત (બ) કન્યા વિદાયના ગીત (ક) પાંસલી ભરાવવાં જતાં ગવાતા ગીત (ડ) હોળીનાં ગીત

પ્રશ્ન-૨. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો.

(૧) કુટુંબમાં કયા કયા કારણોથી ફેરફાર થાય છે ?.....

.....
.....
.....

(૨) સંયુક્ત કુટુંબ કોને કહેવાય ?.....

.....
.....

(૩) વિભક્ત કુટુંબ કોને કહેવાય ?.....

.....

(૪) બાળલગ્ન કોને કહેવાય ?.....

(૫) લગ્ન પ્રસંગે કેવાં ગીતો અને નૃત્ય કરાય છે ?.....

(૬) વર અને કન્યા લગ્ન પ્રસંગે કેવા કપડાં પહેરે છે ?.....

પ્રશ્ન-૩. તફાવત આપો.

(૧) સયુંક્ત કુટુંબ અને વિભક્ત કુટુંબ

સયુંક્ત કુટુંબ	વિભક્ત કુટુંબ

પ્રશ્ન-૪. બંધબેસતાં જોડકાં જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ - બ
૧. મોરિયો નૃત્ય	૧.	(અ) ભરવાડ સમુદાય
૨. ડોસલો નૃત્ય	૨.	(બ) કંવાટ વિસ્તાર
૩. ટીમલી નૃત્ય	૩.	(ક) સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તાર
૪. હૂડો નૃત્ય	૪.	(ડ) અરવલ્લી વિસ્તાર
૫. રાસડા નૃત્ય	૫.	(છ) ઉત્તર ગુજરાત

પ્રશ્ન-૫. નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) દિપાલીના કાકાના દિકરાના લગ્ન થવાથી તેમનાં કુટુંબમાં સભ્યોની સંખ્યા ઘટશે.

(૨) જો દિપાલીના લગ્ન થાય તો તેનાં પરિવારના સભ્યોની સંખ્યા ઘટશે.

(૩) છોકરો કે છોકરીનાં નાની ઉંમરમાં લગ્ન કરાવવા એ ગુનો બને છે.

(૪) સયુંક્ત કુટુંબમાં સભ્યો ઓછા હોય છે.

(૫) મોટા અને સયુંક્ત કુટુંબમાં ઘણી અગવડો પડે છે.